

MPSV NAVRHUJE ZÁSADNÍ ZMĚNY V RODIČOVSKÉM PŘÍSPĚVKU

Ministerstvo práce a sociálních věcí navrhuje v rámci aktuálně připravené novely zákona o státní sociální podpoře zásadní změny v možnostech čerpání rodičovského příspěvku. Předkládaná úprava umožňuje rodiči volit délku pobírání této dávky a její výši až do vyčerpání celkové částky 220 000 Kč, maximálně však do 4 let věku dítěte. Částka rodičovského příspěvku se bude moci podle aktuální situace rodiny měnit maximálně jednou za tři měsíce, její výše bude muset být zaokrouhlena vždy na stokoruny. MPSV navrhuje toto opatření od ledna příštího roku, vláda by se jím mohla zabývat v horizontu jednoho měsíce.

MPSV v předkládané novele zákona o státní sociální podpoře navrhuje několik zásadních úprav čerpání rodičovského příspěvku:

- Možnost volby délky a výše příspěvku
- Umožnění umístění dítěte od dvou let věku do jeslí/ školky/ jiného zařízení bez ztráty nároku na příspěvek
- Možnost výběru délky čerpání příspěvku i pro matky, které se neúčastnily systému sociálního pojištění (postačí účast otce)
- Při bezprostředním navázání rodičovské dovolené s dalším narozeným potomkem bude zachována možnost výběru délky čerpání rodičovského příspěvku

„Těmito kroky zvyšujeme šance rodičů s malým dítětem sladit svou profesní kariéru s rodinným životem. Návrat rodiče do zaměstnání, třeba i jen na částečný úvazek, tak nebude znamenat ztrátu nároku na dávku. Spolu s předkládanými návrhy alternativní péče o děti předškolního věku zároveň vytváříme podmínky pro vznik dostatečných kapacit takových zařízení,“ vysvětluje ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek. Možnost uplatnění rodiče na trhu práce bez ztráty nároku na dávku si na jedné straně vyžádá mírné přechodné zvýšení nákladů na dávky státní sociální podpory (0,5 mld. Kč), avšak na druhé straně ekonomická aktivita rodičů bude přínosem mimo jiné pro daňové i pojistné systémy. V letošním roce se předpokládají náklady na rodičovský příspěvek ve výši 26,8 mld. Kč.

Předkládaná úprava umožňuje rodiči volit délku pobírání této dávky a její výši až do vyčerpání celkové částky 220 000 Kč, maximálně však do 4 let věku dítěte. Výše rodičovského příspěvku přitom bude limitována výší peněžité pomoci v mateřství (30násobkem 70 % denního vyměřovacího základu pro stanovení této dávky), nejvýše však 11 500 Kč měsíčně. Předkládaný návrh umožňuje měnit výši, a tím i dobu pobírání rodičovského příspěvku podle aktuální situace rodiny, a to až do vyčerpání celkové částky.

Návrh také rozšiřuje možnost volby výše měsíční částky rodičovského příspěvku v případě, že rodič nebyl účasten na pojistném systému. Dobrovolná volba mezi jednotlivými variantami je v návrhu MPSV podmíněna nárokem na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské v souvislosti s porodem či převzetím dítěte alespoň jednoho z rodičů, na rozdíl od dnešní úpravy, která podmiňuje možnost volby účasti rodiče, který žádá o rodičovský příspěvek, na pojištění. Touto změnou se zjednoduší podmínky pro volbu rodičů, kdy se možnost volby výše dávky bude odvíjet od nároku na peněžitou pomoc v mateřství obou rodičů (od té, která je vyšší), bez nutnosti formálně

dočasně měnit rodiče, který o dávku žádá. Rodičovské příspěvky, na které vznikl nárok před účinností nové právní úpravy, budou moci „přejít“ na novou právní úpravu dle rozhodnutí rodiče.

Nároky a výše rodičovského příspěvku, kde ani jeden z rodičů nesplnil podmínky pro volbu výše a délky pobírání této dávky, se nemění.

ALTERNATIVNÍ PÉČE O DĚTI V NÁVRHU MPSV

Ministerstvo práce a sociálních věcí připravuje také materiál, který podpoří rozvoj alternativ rodinné péče, a to návrhem **věcného záměru zákona o službách péče o děti**.

Materiál obsahuje opatření k zavedení nových a rozvoji existujících služeb péče o děti a reaguje tak mimo jiné na nedostatečné kapacity současných zařízení. Podporuje rozvoj alternativ rodinné péče ve fázi předškolního vzdělávání, rozvoj firemních školek, alternativních předškolních zařízení typu mateřských a rodinných center, ale i institut sousedského hlídání, čímž se spektrum poskytovatelů služeb péče o děti v ČR rozšíří o alternativní typy vůči jeslím a mateřským školám. Vytvoří se tak podmínky pro rychlejší návrat pečujících rodičů k výdělečné činnosti.

Návrh věcného záměru zákona obsahuje mj. tyto formy péče:

Dětská skupina – vytvoření nového typu služby dlouhodobé péče o děti poskytované na komerčním i nekomerčním základě v zařízení péče o děti. Tento nový typ péče by měl řešit situaci, kdy je pro potenciálního zřizovatele, např. zaměstnavatele nebo obec, vzhledem k poptávce v rámci dané věkové kategorie dětí neúčelné zřizovat jesle nebo mateřskou školu.

Poskytovatel vzájemné rodičovské výpomoci – vytvoření nového typu služby péče o děti poskytované rodičem, který zároveň osobně, celodenně a řádně pečuje o vlastní dítě do 7 let věku.

Podpora služeb péče o děti v oblasti živnostenského podnikání – sníží se mj. věková hranice ze tří na dva roky věku dítěte, nově jsou také upraveny požadavky na odbornou způsobilost podnikatele a osob, které o děti přímo pečují, v rámci vázané živnosti „Péče o dítě do 3 let věku v denním režimu“. Úprava odborné způsobilosti a provozních podmínek by mohla mimo jiné umožnit vstup do podnikání širšímu okruhu osob, které čelí zvýšenému riziku nezaměstnanosti.

Zavedení daňové uznatelnosti nákladů zaměstnavatele v souvislosti s poskytováním služeb péče o děti jeho zaměstnanců – zaměstnavatel, který zřídí a bude provozovat vlastní zařízení služeb péče pro děti svých zaměstnanců nebo zajistí službu péče pro děti svých zaměstnanců ze strany jiného subjektu, bude moci uplatnit náklady na zajištění těchto služeb jako výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, které se pro zjištění základu daně odečtou.

*Viktorie Plívová
vedoucí tiskového oddělení
a tisková mluvčí*